

הנחיות להוראת המצגת "מכירים את הדרום"

קהל היעד: כיתות ו-ט

ברוכים הבאים למשחק "מכירים את הדרום" מטרת מצגת זו היא להכיר את אזור מרכז ישראל וללמוד עליו בדרך חווייתית ומזמינה. המצגת כוללת שתי פעילויות מרכזיות:

1. משחק גרירה של שמות מקומות בדרום על מפת ישראל, המאפשר התמצאות מרחבית באזור הנלמד.
2. חידון טריוויה "מקומות ואתרים", ששאלותיו מתבססות על נקודות ציון ברחבי הדרום ועל ידע גאוגרפי.

בהמשך לפעילות במצגת זו, מומלץ להעביר בכיתה גם את מצגות המשחקים "מכירים את הצפון" ו"מכירים את המרכז".

סדרת המצגות "מכירים את ישראל" מתאימה ביותר כפתיח לנושא או לסיכום נושא, או כפעילות העשרה חשובה מחוץ לתכנית הלימודים – "התמצאות בארץ וידיעת הארץ".

שקופית פתיחה

בשקופית זו מוצגים נושא המשחק ומפה של ארץ ישראל. ניתן לפתוח את השיעור בשאלות כגון אלה:

- מי מכס טייל וביקר במקומות מיוחדים בדרום הארץ? באילו מקומות ביקרתם? אילו צורות נוף וצבעים זכורים לכם או מוכרים לכם מאזור זה?
- מה ידוע לכם על אזור זה? איפה הוא ממוקם על מפת ארץ ישראל?
- אילו ערים גדולות נמצאות בדרום?
- אילו שמות מושבים וקיבוצים מוכרים לכם מאזור הדרום?

שקופית 2

בשקופית זו מופיעים שני חצים: האחד - "על המפה" - מוביל למשחק גרירה של שמות מקומות אל מפת אזור הדרום, והשני - "מקומות ואתרים" – מוביל למשחק טריוויה העוסק במקומות השונים באזור הדרום. תוכלו לבחור אם להתחיל במשחק הגרירה של שמות מקומות או במשחק הטריוויה באמצעות לחיצה על אחד החצים.

מומלץ לשחק קודם במשחק הגרירה ("על המפה"), כדי לוודא שלתלמידים יש הבנה מרחבית של האזור הנלמד. עם זאת, במהלך המשחק ניתן לנווט בחופשיות למשחק האחר באמצעות הלשוניות שבראש שקופית המשחק. (למשל, ניתן לגרור חלקית על המפה ולאחר מכן לחוץ על הלשונית "מקומות ואתרים" ולעבור מיד למשחק הטריוויה. חשוב להדגיש שאם לא מסיימים את שלב הגרירה על המפה, הנתונים שהוזנו לא יישמרו בעת מעבר למשחק הטריוויה "מקומות ואתרים").

חלוקה לקבוצות: מומלץ לחלק את הכיתה לשלוש קבוצות, ובכל פעם נציג מכל קבוצה יגיע בתורו ויענה על השאלה הרלוונטית. כדי להוסיף מתח למשחק, אפשר לתת ניקוד על תשובה נכונה.

מהלך המשחק "על המפה"

במשחק זה התלמידים מתבקשים לגרור שם של מקום בדרום אל המקום המתאים על גבי מפת אזור המרכז. מומלץ להזמין בכל פעם נציג שיצביע על המקום במפה ולאחר מכן יגרור אליו את שם המקום. גרירה מתאפשרת אך ורק למקום הנכון. בגרירה למקום הנכון יופיע דגל על המפה ויפתח חלון מידע. מומלץ לבקש ממתנדבים להקריא את הכתוב. לאחר מכן, כדאי לשאול את התלמידים אילו פרטים נוספים הם יודעים על המקום. לחיצה על ה-X המופיע בחלון המידע תסגור אותו, ויופיע שם חדש שיש לגרור אל המפה.

הערה: הצבעים במפה אֵינם מעידים על גובה טופוגרפי.

ניקוד: במשחק הגרירה "על המפה" אין אפשרות ניקוד מובנית במצגת, אך המורה יכול לערוך טבלת ניקוד על הלוח. אם החלטתם לשחק במשחק בקבוצות, ניתן להמליץ על עזרה לנציג הקבוצה במקרה הצורך (כדוגמת "גלגלי הצלה"). הנציג הנבחר יכול להיעזר בחברי קבוצתו, לדוגמה בניחוש "חם-קר" או ברמז.

מהלך המשחק "מקומות ואתרים"

במשחק זה התלמידים מתבקשים לענות על שאלות טריוויה העוסקות במקומות ובאתרים באזור דרום הארץ. גם במשחק זה מומלץ להזמין נציג מכל קבוצה שיבחר אזור בדרום ויענה על השאלה הנוגעת לו. כדי לפתוח את שאלת הטריוויה יש ללחוץ על הדגלון הכחול של האזור המבוקש. על הנציג לקרוא את השאלה ולנסות לענות עליה, ואם אינו יודע את התשובה הוא יכול להתייעץ עם חברי קבוצתו. תשובה נכונה תסומן בירוק ותשובה שגויה תסומן באדום, ותינתן הזדמנות נוספת לענות על השאלה עד למציאת התשובה הנכונה (אולם יש הבדל במתן הניקוד). בסיום המענה על השאלה יש ללחוץ על ה-X כדי לשוב למפת אזור המרכז.

ניקוד: במשחק הטריוויה "מקומות ואתרים" המורה יכול להזין ניקוד דינמי בתוך המצגת.

המלצה: מומלץ לנקד שלוש נקודות לתשובה שנענתה נכונה בניסיון הראשון, שתי נקודות לתשובה שנענתה נכונה בניסיון השני ונקודה אחת לתשובה שנענתה נכונה בניסיון האחרון. את הניקוד המורה מזין ידנית בתיבת הטקסט שליד שם הקבוצה.

שאלות סיכום למצגת:

- מה המקום החביב עליכם באזור הדרום מכל המקומות שראיתם, באיזה מהם הכי הייתם רוצים לבקר?
- כמו כן, ניתן לשאול שאלות התמצאות מרחבית כמו: איזה אזור צפוני יותר, הר הנגב או בקעת ב"ש ערד? איזה אזור מזרחי יותר, הערבה או חולות חלוצה?

פעילות הרחבה

- עבודה על המצגות האחרות בסדרה "יוצאים לטייל בישראל" (אזור הצפון ואזור המרכז).
- מצגת נוספת של פרזנטציה בריבוע: "מכירים מקומות בישראל". ראו קישור:
<http://itu-presentation.cet.ac.il/ShowItem.aspx?ItemID=da9195fd-fc14-40c8-baad-4a2a57970516&lang=HEB>
- כל תלמיד/ זוג/ שלשה יכולים לבחור מקום אחד שעניין אותם וסקרן אותם במיוחד, להתמקד בו ולהרחיב את הידע עליו. ניתן להכין מצגת ולהציגה בפני הכיתה.

בהצלחה!

צוות גאוגרפיה של מטח